

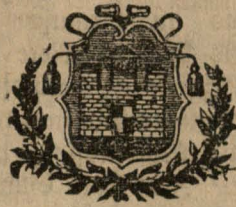
„Tilžės Releivis“

Lietuvos T. R.
Centr. Biblioteka
Mok. Akad. komis.

195

„Tilžės Releivis“

su as Nedele išleidžiama Pridėta yra Seređoj bey Subato
pūdams ir laikui ant Vertanio Meto 50 Ven.
Iškelamam yra nū bile kofio Pošto vrimam, arba
ir paczoi Druforijoi
J. Kevlānderis bey Sunaus
Tilžėje, Aukštoje Ulucz. 67 (Sobe Str. 67).

Apsalimai,

Druforijā Tilžės Releivio funkciami laštūja po 10 Ven.
Prifilūymai 20 Ven.,
už lojnā smulleis Raštais išpaustā Tilž.
Gromatos del Tilžės Releivio patiš išražomās yra
i Tilže nufuncjamos.

Nro. 91.

Tilžėje, 12. Novemberi 1892.

13. Jahrgang.

Kas paslutiniame Gese Swiete nufidawe.

Jā Wokietijōs.

Berlyne, 8. Now. Ciecorius Su-
batos Ryte nū Sztuttgart i Berlynā
sugryžo. Waldonū Atfifweikinimas ant
Gelzkeldmario buvo labay firdingas.
— Ciecorius bey Ciecoriene Panedelyj
pirm Vietū i Szezynā parwyko ir drau-
giskay kelis Sziepius apžwalge. Po
Vietū keliawo ciecoriskafis Pors Ban-
dens Reliu toliaus i Miestā Kiel, kur
jūdu Wakare parwyko. Wiešpacziudu,
nū Princo Endrikio bey wyriausū Ad-
mirolū pasweikintu, weik i Bilē para-
žiwio.

— [Ciecorystes Saimo Partijos]
pagal naujūsius Partijos Raistus bu-
sencziame Susfejime sekancziame Didume
sustos: Centrumo (Katilikū) 107, wo-
kiskay Waldumojancziū 67, Konser-
wathwū 66, Nacionalliberolū 42, So-
cialdimikrotū 36, Ciecorystes Partijos
19, Lenkū 16, Žmoniū Partijos 10,
prie neyjokios Partijos 30. 5 Vietos
yra tūščios.

— [„Ant Garbes“] 11. Now. 1887
Sziťagoj gadintujū Anarkistū Berlyne
Gadinimo Dienoj wiens Anarkistū Su-
fejims nufidūs.

— 9. Now. [Karalystes Saimo
Atwerimas] Karalystes Saimas tape
kendien ant Vietū per Ministerprezidentā
Gromā Gulenburg Wardan Karaliaus
atvertas. Atwerimui pribuvo wisi Mi-
nisteriei. Kaip Gromā Gulenburg Saimā
per atwertā ištare, Prezidentas Pasuntiniū
Buto v. Rōller Ciecoriū tris Kart
aukštay išpaute, kuriam Susfejimas aif-
tiek pritare. Tronos Kalba apsafo:
Nokundai ant 1891/92 tur Stokā nū
42 Milijonū, kuri del Padidinimo Iž-
dawimū Gelzkeliū Reikalams pasidare
ir per Ipečkā dengiama tur buti. Ir
sekancziame Mete niera geresnis Nokundo
Galas sulaukiamas, kaczieig Piningū
Pasilaikymai Rupesti ne padaro; yra

wienof didziausis Gziedyjimas reikalin-
gas. Uredininkū Algū Bagerinims tur
del to pasilikti. Tronos Kalba prisafo
Mokescniū Pertaisymo Uzmanymā. Prie-
to ne atseina ant Mokescniū Paaukšti-
nimo Raštos, bet ant Atlyginimo už
Ižpūlimā nū 102 Milijonū Markiū,
kursai per Atleidimā štotiškū Real-Mo-
kescniū, kurie Komunolams dabar pri-
pūla, pasidaro. Prisafomas tampa be-
to wiens Uzmanymas apie Strymo
Teishbe, toliaus Uzmanymas del Su-
wartojimo prie Zemimo-Mokescniū Szui-
les Reikalams per Wiršy likusū Pi-
ningū, galiausiey Uzmanymas del Ze-
mes Gelzkeliū Padauginimo.

Bielefeld, 6. Now. Kaip Paul
Göhre, Kandidots Teologijos t. e. Sztā-
dentas apie dwašklus Dalysus, tris
Menesius per Fabrikes Darbininkā i
Gzemnite gymeno, jeib Darbininkū Džau-
smus bey Kentejimus geray pažinti
gautu, taip yra toktai ir neseniey Pa-
stors Wangemann iš Bielefeld apsiemes,
Pawyzdyje wiens leliaujancziio Remesto
Burko Reino Zeme, Westfolus bey Ha-
nowerius pertraukti, idant Pasilaikymā
„bednujū Releiwū“, Iťaishmus bey
Prowyjimā Kawones Sztacijonū, Wei-
kalus Uždabojimo Wyriaushbes gruntin-
gay ištardinetu. Hanowerio Miestelhy
Stolcenaus Pastora Pawojingumas tro-
pyjo, kursai pagal Dalškū Susilaikymā
wisay išklikti ne galejo. Kaip jis sawo
Kawones Markę Rakwonei per Malkos
Skaldymā, Ulyczii Szlūjimā i. t. t.
užsipelnes buvo, sedejo jis Wakare
Rakwonej su wienu „tikru“ bednujū
Releiwū prie Werpeliū Szpieles, kaip
umay wiens Szandars istojo ir ezion
Gfancziūsius papraše, jū Zalnierystes
Popierius neužstrukindami parodyti. Pa-
stors, kursai berods netikras Wandra-
wimo Anygas bey tikrus Personos Po-
pieriūs, ale neyjoki Zalnierystes Raštā
ne turejo, tape kaip neistikims i Kale-
jimā nuwestas ir šiczion jam nieks neb-

liko, kaip sawe sawo Stone kaip Ku-
nigs ant Sztadieros-Reliones išfidūti.
Kad Uredininkū Rusistebejims ne men-
kas buvo ir kad Pons Wangemann
weik aukšniajē Walnybē atgawo, ne
reikia ney mineti. Pons Wangemann
yra Sunus pažystamojo Pasuntinystes
Direkterio Iygaus Wardo.

Frankfurt pr. M., 7. Now. Pri-
saiķintujū Sudas prafudyjo kendien
Charles Konnel, kursai 1. Jul. š. M.
Draugšteje wiens paspriudusio Draugo
wienam Mokintiniui Bank-Buczio Bro-
liū Wolff 224000 Mk., kurius musū
wyriausia Ciecorystes Banko Wieta išfi-
prapiusi buvo, paplešes buvo, ant 12
Metū Cuktuzes.

Sztuttgart, 8. Now. Karaliene
Olga nū Wirtemberkio yra Didkunigaiķ-
tenei Wera 10 Milijonū Markiū ir toses
Dukterimdwim Elsa bey Olga po 5 Mi-
lijonus Markiū užrašusi, ir Sztuttgarto
Bargdieniams 1 Milijonā palikusi.

Jā Prancuzijos.

Nauja Dynamyto Piktadejyste
Baruze. Utarninke pirm Vietū rado
Kashreris Kalnkafii Draugystes nū Kar-
maur prie Draugystes Buto wienā Bombā.
Jis dawo wienā Pulicijos Agentā par-
wadinti, kursai, nū wiens Raštincziios
Larno palydetas, Bombā i Pulicijos
Butā neke. Umay toji tenay prie Pa-
jefktojimo plyšo, kaip mislyjama, del
Užkrutinimo toses Iťaishmū. Per Ply-
šimā tape keturi Pulicijos Uredininkai
ant Vietos nuzudyti; toliaus pūle tai
Dynamyto Piktadejystei i Apierā In-
špekteris to Pulicijos Buto, kursai su
sutrušintais Retais bey giliomis Ro-
nomis Galwoje bey Krutinej mirkstant
i Ligonbuti gabentas tape. Lawonai
yra ikgastingay sudarkyti. Dwi Tozes
Pulicijos Buto tape wisay supustytos.
Langincziios apatinujū Ruimū yra iš-
plestos. Ulyczia yra su Gruwynais
apseta. Atruimawimo Darbai tape
weik užimti. Iškada yra imanytinay

dide. Sujudimas tarp Gwatininkū ne mentas yra.

Is Amerikos.

San-Francisko, 7. Nov. Nū Bangzumiū Gaudymo žiaurinesė Led-Jurese fizion parmykės Garinis „Belum“ maldūja, kad Bangzumiū Gaudytujū Akrutas „Helen Mar“, kaip jis pristaisė, wieną Bangzumiū sugauti, per wieną Bangą pakeltas ir tarp dwiejū Lediniū sutruškintas esąs. Trisdesimt-penki žmones esą prie to nuzūmę, tik penki pasilikę ne paįskadyti.

„Jūdasis Smertis i Turkestan.

Bagal urediskā Pranešimą Gendrol-Guverniero nū Turkestan yra hitoj Pro-wincioj, Kolerai ant Kulnū seldams, „Jūdasis Smertis išsilaužęs. 10. Sep-temberi pasirode Maras umay i Askabad, ir i bekes Dienas buwo nū 30 000 Gwatininkū 1303 Personos negywas. Prie to prided wiens Laiškas: „Jūdasis Maras“ yra pietinioj Azijoj niekadōs isnaikintas. Kaip koki sunki Pawietra ta Liga kokiame Kampe umay išsilauža ir prašo daugiaus Apierū, kaip Kolerai Infus. Jis nutwer žmo-nes bey Gwoliūs ir prapūla taipjau umay, kaip jis atejęs, taip kad Lieko-riei Gzeso ne gauna, jo Butybę bey jo Išiplatinimo Budą perješkoti. Jo Bonawojims i Askabad ne buwo ki-

tofs. Po bekiū Dienū ilgo Siantimo Maras apstisojo ir nieko ne paliko, kaip Lawonus jo Apierū. Diejie taip greitai patrešo, kad neygi Lawonū Skro-dimas ne buwo galimas.

Is Lietuwōs bey abiejū Prusū Prowincū.

* Mertino Diena, kuri Petny-czioj, 11. š. M. sugrūžo, yra Szwen-tes Diena katilikskos Baznyczios ant Atsminimo jū pirmujū Szwentujū. Szwentasis Mertins Mete 316 Nieder-Ungarūse užgime ir procemojosi, kadangi jis iš žalnieriskos Gimines yra (jo Ūews buwo Karo Wyresnyšis), popirm Zal-nierysteje. Jam Karo Gwemimas ale ne patiko, del to atsake jis weik tam Pawadinimui, dawesi krišktydintis ir pasidawe i Klostorū. Mete 375 tape jis Wyškupu nū Tours išskirtas. Sawo Pakarnysteje ghynei jis, hitā Išženkl-inimā priimti, ir kaip jo Prichtariawimū ne atbojant wiens Deputacijōns prie jo atejo, jeib jam Wyškupo Ženkłus pa-dūtu, pasislepe jis Žasiū Stalde. Wienof tos gerosės Žašys, bene Gentys nū jargujū Paukščiuū, ikdawe su aiškiumi Szauksmu tą per Mier pakarnū Wyra. Atsminimui ant to yra Žasis kaip Szwentės Beczenka ant Mertino iki šendien pasilikusi.

* Cicorius yra Apgynimā ant wisū

Ugnies Sargybju užsiemes, 25 Metū ilgam Szlužmos Gzesui Kryziū padary-dinęs o ir žiokiems Sargybes Išžen-kinimams Redā padarydinti ner.

* Kad prieš Apmainymā Gal-wos Apdangalū saugotis reikia, mo-tina wiens Atsitikims, kurs sunkius Pasėkimus prisitrauke. Jis yra sekantysis: Prie Namūnejimo iš wienos Karcziamos buwo wiens Kupcziu Pa-galbininkis iš Apfiritimo wienā swetimā Muczę drauge emes. Weik po to jo Galwa piktai ismušo, del kurio Įsmu-šimo jis, kaczieig po liekoriskū Kawo-jimu, jau per Bertaini Meto kenzia. Bagal Liekoriaus Išsahmā yra per swe-timāj Muczę tas Įsmušims ant Ligo-nies užneptas.

Lilžeje, 9. Nowemberi [Ant Graudenimo.] Is Kukes wieno Buto Aukštoj Ulyczioj wakar ant Pietū wiena Gigonka wienai wargingai Szlu-žauninkei Skaitliū Drabuziū Dalytū bey 2,85 M. pawoge. Gigonka ant jos Meldimo wienā Dowanā gamusi buwo ir tada wienā neapdabotā Alies Mirksni, kaip Szlužauninke ant wienos icinancijos Moteriskės nusisuko, wartoje, jeib Bagostę ispromytu. Niera wienof pasisekus, Bagelkā sugriebti.

— [Premija.] Siuweju Mistras Reiš iš fizion už Įsmokimā wieno

Keliones Patyrimai.

(Pradzia Nr. 76.)

Durys už jū tape padurmay atvertos ir Pons Bankiers Witte izenge. Is Pradzios zenge jis su pakajingu Sypsojimu tolyn, tada pasliko jis, kaip nū Išgascyio patremtas, be stowis ir i Karaliū žiurejo.

Mans Diewe, Wiešpats Karalius nū Prusū, melnojo jis. At, Wiešpatie, kofe be Galo bidē Malone Jus mano Namams sutekti dūdat, kad Jus jis su Jusū Pribuwimu pagarbinat.

Jus pažystat manę taygi? Klausē Karalius kypšodams. Na, aš meldziū, kad Jus mano lapkā Pribuwimā ne išdūmbit ir Ponui Frydrikiui Zolern ant hito Wefselio fizion dešimt Lukpancziu Dolerū išmotetumbit.

Jis ant Bankiero link zenge, jeib jam Wefseli padūtu; ale dabar Pons Witte pilns Išgascyio kufuko ir pūle, Rankas susiemes, ant sawo Kielū.

Jis dabar tik buwo pamates, kad Kara-lius be Kurpiū buwo.

At, Wiešpatie, Malone, Malone, melde jis Rankas grūzdams. Atleibimo mano negiliukingai Pacziei, kuri prijausti ne galejo, koki Nusidejimā ji ispromyjusti. Ale mans Diewe, kodel Wiešpats jos nepalaimingam Seidimui pakłuso, kodel Jus ne gyneties, Kurpes isauti?

Kodel aš tai ne dariau? Kadangi aš Prusū Karaliui Pažeminimā užciebdyti no-rejau, nesa aš mislyju, Žiupone Witte butu manę weikiaus iš Buto išmetusi, ne kaip pawelyjusti, kad aš su mano Kurpemis i hitā jos puiklajē Stubā teicjau.

Ne, Wiešpatie, ne, ji butu —

Šzitame Alies Mitšnyje atsiwere Durys ir Žiupone Witte, primasinta nū aiskūajo Wutojimo sawo Wyro, izenge. Moterisk,

tare jos Wyris, nū sawo Kielū atsiteldams, eikš ken, pulk ant Lawo Kielū ir melsk Atleibimo.

Na, kā aš tay padariau? Klausē ji nusidywdama.

Tu hitā Pona priwertei, kad jis Kurpes isawe.

Na, o toliaus?

Na, sake Pons Witte šwentiskay, Rankā ant Pieczio sawo Paczios užbedams ir taji žemyn spaudams, na, Moterisk!, his Pons yra Wiešpats Karalius nū Prusū.

Ale his jawyje daug apimajis Žodis ne dare sawo Prowyjmā, ant kurio jos Wyris laules buwo. — Žiupone Witte pasliko pakajingay kypšodama ant sawo dwiejū nekurpetujū Kojū be stowinti ir i Karaliū tik del Naujynos nusistebedama žiurejo.

Dabar melsk Karaliaus Atleibimo del Lawo ne pritinkancio Pasielgimo, paliupe jei jos Wyris. Apmishyt tik, Tu jam Kurpes isauti dawei.

Na, del ko yra tai ne pritinkas Pasiel-gims? Klausē jo mudrioji Wencziawonyštes Puse. Ar aš ne pati kojnā Kart Kurpes išaunu, kad aš fizion icinu? O tai yra juk mano Stuba, o ne Prusū Karaliaus!

Pons Witte iš Išgascyio Rankas ant sawo Galwos supōjo. Karalius ale aiskiey ir širdingay jūktisi pradejo.

Ah, Sus matot taygi, kad aš Leisybē tu-rejau, mans Pone, sake jis, tik per tai, kad aš pakłusnus buwau, galejau aš Prusū Kara-liui Pažeminimā užciebdyti! Ale eikim da-bar i Jusū Darbo Stubā, jeib musū Pi-ningū Dalykus sudawadytumbim. Tenay Jus man bene pawelysit, Žiupon, mano Kurpes apauti.

Pons Witte bego, neygotio Žodžio ne sa-tydams, i Prystubę ir atneše Karaliaus Kur-pes, kures jis sawo Greitume, — ne prie

Karaliaus, bet prie Duriū padejo, kurios i jo Darbo Stubā mede.

Karalius su linksmas Galwos Lingawi-mais per Lipki prie sawo Kurpiū nuejo, ir dawesi nū Balby apauti.

Žiupon, sake jis, aš matau, kad Jus iš tikro Baldonka Jusū Namūse esat, ir kad Jums ne iš Pywartos, bet jau iš Papra-timo klausoma tampa. Diews te iklaiko Jums Jusū šiprū Noia, ir Jusū gerajē Wyra! Su Diewu!

O dabar, sake Karalius, kaip jadu su sawo Piningais Bankiera Witte prašojustu ir i sawo Gaspadā sugryžusiu buwo, dabar norim mes geray prifitaisyti, jeib rytoj anksti išk-liauti galetumbim, nesa musū slaptas Pribuwimas yra ant Galo. Pons Witte yra mums beje sawo Žodē dawes, jog tyleses, ale Žiupone Witte ne; pagal tai rytoj wijas Amsterdams žinos, kad Karalius nū Prusū fizion yra. Ant Palaimos ne žino Pons Witte, kur aš gywenu, ir del to lukuraju aš, šendien dar Pakajū tureti, ale rytoj yra ant Galo! —

Karalius buwo pomisam tikray prara-kawes. Moteriskē Witte buwo labay pasiprocewojusti, sawo Prietelkoms tā swarbiajē Žintā pranešti, kad Karalius nū Prusū jos Wyra personiskay aplankes ir i Amsterdam esąs. Ta Žinia ritosi kaip koks Kamolis nū Buto iki Buto, nū Ulyczios iki Ulyczios, ir parejo iki pat Duriū pirmojo Burgimistro nū Amsterdam, kurjai ant welybū Wafaro Abnyū ne dabodams dar Magistroto Draug-sanarius suwadino ir su jeis swarbu Eurodyjimā turejo, po kurio Pulicijos Uredinin-tai i wijas Gaspadas šubinos, jeib Raiklus pasutiniošē Dienosē parwykusū Swetimujū iššiprašytu, nesa jeib Karaliū pasweiktintu, reikejo pirm wisū Daiktū opirm patirti, tur jis gywena. (Paoaiga jeksis.)

furtnebylio Rokintinio Siuweju Remeste nu karal. Nagyrungos per musu karal. Kreizo Rase Premija nu 150 M. ismofeta gawo.

— [Turgaus Berkelims.] Ant 2. Decemberio s. M. Kaukenams statytas Galwiju. bey Arklju. Turgus yra ant 9. Decemberio s. M. perkeltas.

Lazdenuse, 4. Nov. [Ugnis.] Szirt antsti Garu Bjowimo Malunas Ponu Duassowski bey Draugo Mazukiuse abelnay nudege. Apturetojei yra ju daugiaus apgailtini, kadangi Pradzia ant Zpirkimo pries Ugnies Iskada berods daryta, ale wienof dar ne sawo Syla gawes buwo ir jie saune Iskadatur.

Iz Bakalnes Kreizo, 8. Nov. [Samjudyste. Wagyfte.] Gaspadorius S. is D. pirm triumfo sawo Ghywasziui per Pasflorima Galq padare. S. kursai sieip geruse Pasilaitymuse gyweno, tape praejustame Mete Szaltpiumi isfirtas. Jis ne istenge wienof Prashmus, kurie hparcieh pasfutiniame Gzese Szaltpiams statomi tampo, sawo menko Patyrimo deley ispidyti. Keli menki Nedawadnumai, kurie prie pasfutinio Rewisijono isstieiske, esantis Priezastis ant to neliamto Zingsno. Jis prastojo Wakare Stuba, sathydams, jog prie Raimyno einas. Kaip jis iki Ziegor. 12 Naktuje ne sugyzo, rado ji jo Pati bey jo wienatyjis Sunus prie Zestojimo latwiroj Skunej pasflorusi. — Molytojai Grumblat is Sandflus antroj Oktoberio Pusej su sawo Famhlijq ant keliu Dienu iskeliamus, yra jo Gwynime Isflauzims ispromyhtas. Wagyf, kurie 2 Kartas newartoti Batalyniu bey wisokeriopus Walgiu Zopostus pawoge, niera ikbiol sucasti.

Nu Gilges, 6. Nov. [Katinio Rusidawimas.] Opatiskame Paludjime parejo wakar Wakare Pons G. namun. Minetas Pons butent macny Kating su jawimi larejo. Jis buwo ji wisay nekaltu sekanciu Budu pasfigabenes: Kaip jis namungryzdams Tamsumoj Gilges Bylimu keliawo, isgirde jis umay uz sawes narsingq Lojima, Sznyppsimq bey Kwepima, ir jaute, kaip jam bilekas i Uzpakali kolo. Atskreipdams pamate jis ant sawo Rugaros macningq Kating su zibanciomis Akimis bey paskaupstais Plaukais ir ne mentq Szuni, kursai pasiprocewojo, ir ant jo Rugaros uzsigtanti. Kadangi wisi Bandymai, perfekinetaji Kating nusmogti, be Pasfelimio pasliko ir Pons G. prie hito Manewerio Rantas tikt kruwinas pasidare, tay nieks neb liko, kaip nu Szunies atsiginti ir su ta mentay miela Rasta Namun begti.

Dsrutyj, 7. Nov. [Razbaininkai Wabulat, August bey Bolz] musu Ju-

stic-Kalejime pasifratanciu Budu is sawo busencio Likimo powisam nieko n'isfidaro. Gaunamufius Kalejimo Walgius jie su didziu Noru suwalgo. Pasfwaikstineti yra jiems kasdien pawelyta. Prie wieno Pasfwaikstinejimo isfitare Wabulat: „Tay yra hendien kalta, kad wiens wiergtu, yra prie Smerczio einama.“

Pilkainej, 7. Nov. [Influenca.] kurie pernay musu Kreize Szmotas Personu i Apiera pulu, yra wel prie musu itraukusi ir daugiaustey senesnes Personas uzpulusi.

Iz Gumbines Kreizo, 9. Nov. [Ugnis.] Nedeldienej, 6. s. M., nudege Dwarz Gaspadoriaus Bupas Ribinuse. Ugnis Skunej atstrado, isfiplatino su didziu Greitumu ant prifirubezujancio Staldo ir pagawo tada ir Ghywenamaje. Wisi Zawai, Kulimo Masyna, keli Wezimai bey Pasaro Zopostai Ugnies Pleximui teko. Galwiji palaimingu Budu ant Lauko buwo. Arkliei tape isgelbeti. Ir wiena Dalis Gaspadorystes Daiktuj yra sudegusi. B. tur ne mentq Iskada, kadangi tikt Trobos su 1100 M. ipirktos yra.

Lych, 7. Nov. [Darbininks Grucziewski] is Masenu, kursai del Ruzudymo Malkmistro Hofer ant Smercies prastudyhtas yra, sawo Likimq, kaip rodosi, ne per labay ant Szirdies imas, nesa Wakare jo Prastudyjimo jis Celej dar linksmay sawo Balui pasflambeti dawo. Nu Uzdabotojo ant Pasajaus nurodyhtas, sake jis tikt, jis noris dar ta triumfa Gzesa sawo Ghywassties „labay linksmay ragauti“. Razbaininks yra Celej prie Uflos prirakintas ir dewja Rantuj Spynas, kurios jam ir Naktuj niera nuimamos.

Karaliaucziuje, 5. Nov. [Wienq Arklju Penejimo Stalda] nor musu Ghywoliu. Apzynimo. Draugyste itaisyti. Tame Stalde tur Arkliei penejami ir tada Arklju Bjowikams pardudami buti.

Karaliaucziuje, 7. Nov. [Kowa su wienu Medziokles Wagiuj.] Karal. Gires Uzdabotojis Pons Tollkhehn is Bierbruderkrug trophyo Nedeldienej pirm Pietu ant Zieg. 10 Rapornu Sziluse hiezion ghywenantyji Gimerninku Bizeli Schonfeld prie Ispromyhtimo Medziokles Wagystes. Kaip Wagyf Gires Uzdabotoji pamate, pagawo jis begti ir ne apsisztojo, kaczieig jam Uredininks atkartinai prikauke. Uredininks buwo wienof greitesnis, jis perfekinejo Wagi ir parejo jam: fokius 6 Zingsnius arti ant Kulnu. Tay Perfekinetastis umay apsiszto ir ant Uredininko is hito triumfo Atstumo Szumi paleido. Ale ir Uredininks su Zaibo Greitumu sawo Puczka pridejo, o tai isgelbejo jam Ghywasstis, nesa wisas Wagyf Szumis ejo pro

per Pridejima pafeltaje Rantq. Dabar pykstejo ir Szumis Uredininko, ir wisas Szriotu Szumis Medziokles Wagiui i kaireje Rantq bey kaireje Krutines Puse istgreze, kursai sukudams Puczka paleido ir sukrito. Sunkien Suronyhtasis tape i musu Miesto Ligonbuti nuwestas. Sch. yra 32 Metu sens ir newedes.

Klaipedoj, 7. Nov. [Samjudyste.] Sawo Kalejimo Celej pasiflores atrastas tape hendien antsti Gires Rases Rendantas St. is Szilofarcziamos, kursai del daugeriosu Uzlepimu Urede gautu Piningu bey Perkreipimo jo Uredo Rnygose nu 3. Meijo s. M. Pasestojime sedejo. St. butu 10. s. M. po musu Prisaikintuju Sudu ant Atstudyjimo parejes. St. buwo Szilofarcziamoj wisu mylims. Jis paliekt Paczka bey leturis Rudikis.

Reidenburkhj, 2. Nov. [Del bandyto Brigawimo] tape wakar nu Szepiu Girkto Kupczialinke S. is Soldau ant 3 Dienu Kalejimo bey 20 M. Piningu Korawones prastudyhta; ji Junhjaus Meneshj s. M., kaip ji su Zruktiu nu hiezion i Soldau waziuti norejo, wienq Kurba i Wezima IV. Kl. per du Wyru ikelti dawo, kuriame 230 Swaru Swiesto radosi, taygi daug per sunkus buwo.

Wisowswerder, 7. Nov. [Uzmustas.] Darbininkai Kollmann bey Olschemski parejo hiose Dienose wienof Karcziamoj i Waida, prie to galiaustey R. ant D. su wiena gelezine Karte taip per Galwa muso, kad Smaginiu Antkistis sutruskinta tape ir jis weik ant to pasimire. Abu Darbininkai yra apfimedę, ir yra dabar dwi Famhlijos i nepasakomq Nepalaimq pulustos.

Elbing, 8. Nov. [Razbajhstes Bandyms dwiejū Waikinū] Uzwakat pirm Pietu isgirde Darbininkai Arthbeje Gelzel. Dilto Pagalbos Szauksmus „gelbekit, gelbekit“. Kaip jie priffubino, mate jie du widutinieh didzius Waikinus, kuriudu procewojosi, wienq treti Waikina i Upe wilkti, kaip tudu Waikinai Wyrus iswhdo, jie sfubrieh pakliubyo. Atgalpaliktastis Waikins papasakojo dabar, kad antrudu ji be jokios Sztufof nustandinti norejustu, kadangi jis jis isdawes. Jis toliaus praneke, kad jis su tiedwiem, taip kaip su dwiem kitais Waikinais, Skaitliu Wagyseziu pasfutiniose Dienose ispromyhtes.

Bromberknj, 31. Okt. [Del is Rapsidabojimo ispromyhto Ruzudymo] sawo paczios 5 Men. seno Rudikio tape wakar nu Korawones Ramaros wiena Bekeres Pagalbininko Pati ant wieno Menesio Kalejimo prastudyhta. Per jos Rapsidabojima buwo prie gelezinio Katalio kabantieje Pabuliei widge, ir

per tai pasidare Dumai Rudiki nuslo-
pino.

Wisofia Zinia.

[Wtenoj didzioj Pamietroj] ant Sa-
duju Martu yra 8 Estepei nugrimzde.
[Ciecoriene Friedrich] Panedelyj Pietu
Laike kaip papratusi Palydejimo Princepes
Margaretos bey sawo Ramu Hofmeistero, sekta
na jos mylimo Szunulo, Mieste Benedig
(Stalioj) pasikwalifikinejo. Umay tape Cie-
coriene per Cypiną to mazojo Gwyolio is-
gandinta, kaip abi Ziupones atsisuto, buvo
Lupiko Kilpa Szuni, kadangi jis Snulio Kurba
ne turejo, atsislusi. Ciecoriene praze dabar
to Wyro, kursori sawo Pareiga kaip greitay
sekas buvo, kad Gwyolio paleistu. Sijai
wienok Prakhymui ne klause, bet atsisauke
ant sawo Teisybes. Ziupones turencijos ant
Rotuzes eiti, sey jos Szuni atgauti norircijos,
ir tenay paprastaji Mofesni atbati. Du
Ewirlybes Sargai, kurie Lupikui ant jo Wan-
drawimū selti tur, patikrino tojo Izsakymą
ir taipo Ciecorienei, kuri n'ispazinta norejo
pasilikti, nieks neb liko, kaip Zokanui klau-
syti. Prie Miesto Wyriausybes atkakusios,
tape Ciecoriene bey Princepe taju ispažintos
ir joms Szu po Atsteisimais atbatas.
[Nezmogus.] Kieme Miestedi Hanowe-
ruse parejo Gaspardininkas M. su sawo Bernu
ant Susijodylawimo bey Susikibimo. Prie
to Berns sawo Ponui pirmaji Nylkscio Nari
dekinosės Rankos nukando ir prarijo. Tas
Nezmogus tape apkaltas.
[Razbajyste.] Wiena was Rudikiu
Kurpems isaugusi Mergaite tape Nebeldie-
nes Wakare Wyne baikiu Budu nu 18 Metu
senojo Diferes Mokintinio Wittmann nužu-

dyta. 16 Metu senoji Aptera Rosa Seiwald
yra Wittmanno Mistro Sesu. Wittmanns
taju labay n'istikims pasirode ir apkaltas
tape. Adynas ilgay jis gynes, tada ispa-
zino jis, del Nepriemimo isrodytos Meiles
ta sunkuji Nusidejima isprovyjes. Jis kal-
bejo, ney jokio Sujubimo ne parodydams.
W. yra per 4 Metus prie Seiwald ir butu
po triumpo Czesjo isfimokings. Jis buvo
sielyp gers Darbininkas. Pirm koku 4 Ne-
deliu Mistras numane, kad Wittmann jo Se-
sere su Meiles Prisiulymais perselino; Mer-
gaite pasigade atkartatinay apie „Begebyste“
jaunojo Wyro. Pons Seiwald prastojo Czet-
merge po Pietu ant Zieg. 2 Gywentima.
W. isklawe Darbaniete, ir jis taip kaip
Rosa Seiwald su kventos Dienos Rubais
redesi ant Izhjims. Wel artinosi W. Mer-
gaitei ir praze sawo Mistro Sesers, kad ji
su jam isheitu. Kaip ji dabar jo Meiles usfi-
gyne ir grumzde, jog ji jo Perselimesimus
sawo Broliui papasakosenti, pagriebe jis nu
Mlos medini Szlega ir su taje, jeib Mergaite
nuzudytu, jei du Kartu per Galwa mušo,
ant ko Nepalaimingoji parpule. Kaip jis
dabar dar tris Sylius ant Galvos jau rasi
negywofes Mergaites mušes buvo, atwera
jis, kaip jis priduda, Nurzbajautosės Kruti,
jeib apie jos Pasisirima persliudytu. Dabar
patawojo jis Lawona i wiena Stubos Rampa,
apdenge Kraujo Klaną su Ziogspircioms bey
Skedromis, teite saws Drabuzius ir, Ziegorius
buwo 5, is Ramu atitolino. Mistras Sei-
wald buwo ant Zieg. 9 Jurgzjes. Jis swy-
rinejo per bileka, atsineše Liampa ir norejo
malyti, kas ant Mlos gul. Tame Mies
Mirkshyje iejo Wittmann ir haufe, kaip jis
ta ne wisay apdengtą Kraujo Klaną pamate:

„Zesus Marija! Kas yra cje nusidawus?“
Jis eme Miskrui Liampa is Rankos, gelbejo
Skiedras isklaidyti, jekfojo Stuboj aplinkuy,
ejo tada i ta Rampa. kur Lawons gulejo,
ait-beno Kleida prie Krutines ir dejawo:
„At Dieme, ji yra jau jau wisay kalta. Rosa!
Rosa!“
[Koznas Colis Karalius!] Izh Ma-
drub yra wienam Parzo Laitrakscijiui rasoma:
Kaip jaunasis Karalius fustrgo, aplante ji
Ministeris Ranowas ir klause mozaji Wigoni:
„Kaip eina, Alfonsito (Alfonsukai)?“ — „Ma-
mytei,“ atsiliepe Alfons XIII. (trylittas),
„esu as Alfonsuks, ale Law eju as Karalius!“

Malkos Vardawimo Tramynai.

16. Nov. ant Zeg. 11:	Lazdenise prie Meyer, Ober- firsterijs Ushballen.
17.	10: Dbelizhtuie (Karcziamoj), Ober- firsterijs Kranichbrud.
17.	10: Heinrichswalde (Hotel du Nord) Oberfirsterijs Schnecken.
18.	10: Deitschendorf prie Struppek, Oberfirst. Pfeilswalde.
18.	10: Muldhuse, Oberfirsterijs Ustrawischen.
18.	11: Baruuie (Karcziamoj), Ober- firsterijs Warden.
18.	10: Kauffeden prie Ziehe, Ober- firsterijs Zura.
19.	9: Saugut prie Zurschat, Ober- firsterijs Korkainen.

Giriktiskas Vardawimas.

Meisklaukise Nr. 68, Dib.: 9,58,80
Sektarai, Keinertrags: 31,83 M., Naudojimo
Wertybe: 36 M., 15. Nov. pirm Pietu ant
Zieg. 9 prie Tilzes Amtgirkito IV.

Berlyno Prekiu Dewese

Rubla Popieriaus-Piningus 10. Nowemberi.
100 Rbl. . . . . 200 Rt. 50 Pf.

Upszahymai.
Benno Mey,
Dantū-Viekorus,
Tilzeje, Goldschmiedestraße 9,
prie Rampo Wandens-Ulyczios.
Silkes, Silies,
taip kaip wisus fitus
Kolonial-Laworus
ant tikray pigiu Prekiu prie
F. W. Gliseit,
Tilzeje, Wokiecziu Ulyczioj 74.
Išpardawojimas!
Pastoje PantoDalytai,
pasidarantis is:
Ubercieriu, Upredū, Ziuponiū
Menteliū, Drabuziū, Wyneriū
Sketetū, triumpu bey ilgu
Sopagu, Skalbiniū, Siuwimo
Mashnu, Ziegoriū, Lencugu,
Biedū, Keliones Rupertū bey
Kurbū,
tampa ant wisay pigiu. ale
astrieh twirtu Prekiu is-
pardawojami.
Hermann Fischel,
Pant-Butis,
Tilzeje, Wokiecziu Ulyczioj 71.

Ziemiai
priskartinant yra reikalinga zie-
miniū Rubū, ir meldziū, tasius
is mano labay bagotingay pri-
pildyto Kromo uz labay piges
Prekes pasipirkiti.
As priwelyju wienat graziū,
lailancziū, ne ant wien Pirkimo,
bet ant ilgo Dewejimo tinkancziū
➔ **Wilu** ➔
Ubercierams, Keisermanteliams,
Kalliniū Apraukimui, csieliems
Upredams
Kamgaruū
ir fitokiū Buckskingiū,
gatawū Ubercieriu, Keiser-
manteliū bey Zaketu ir hitiems
tinkancziū Kamgaruū, Eskimū,
Dubeliū, Blisū hilkiniū ir
wilnoniū.
Sketetū, Flaneliū, Parkiū,
Korzetū, Batalynes Dalytu,
Lowoms Dangalu, Staldang-
cziu, wilnoniū mekotiniū Rubū,
Szirmū ir daug daugiaus
Dalytu.
Wisokeropū Wilnū ir Bowilnū.
Su Pagarbiniwu
D. Vetereit,
Tilzeje,
Nr. 14 Wokiecziu Ul. Nr. 14.

Karalistoji
zalioloji Daktar-Aptiaka
Wächterio,
Tilzeje, Wokiecziu Ulyczioj 63,
prisiulo wisokiu
Bolnu ir Liekarstwu
pagal wisus Liekoriū Zenklus pi-
gty, hwiezey ir labay macney.
Upaczey parbūda tikrus, labay
gerus Pulwerius
Urkliams pro Uzzandes ir
Edrumą,
Karwems pro Pieningumą
ir Edrumą,
Kiaulems Edpulwerius, kad
jos daug estu.
➔ **Liekarstwas** ➔
pries wisas Ligas, upaczey pro
burtikine Rirnele, pro Gumbą,
Deberwine, Pjowima, Zoles pro
Szirdies Skaudėjima ir sunkią
Ligą, geru Liekarstwu pro Miezus;
Pain-Exceller su Infaru, Brandto
Szwecerpiles su Kryzum, wisus
Plosterius: Amburkiska, Glekne-
riska, Lamperto; gera „Hausfalbe“.
Mes hwekame labay geray lie-
tuwiskay ir dabam gerą Pamo-
linima, kaip Zoles reik wartoti;
kas ne gal pats ateiti, gal ir lie-
tuwiska Gromatą rabyti, ir grei-
tay gaus wisas Liekarstwas per
Pusta.

Pat. H. Stollen
Stets scharf!
Kronentritt unmöglich.
Das einzig Praktische für
glatte Fahrbahnen.
Preislisten und Zeugnisse
gratis u. franco.
Leonhardt & Co.
Berlin, Schiffbauerdamm 3.

Tilzes Releitwo
Kalendros
ant Meto
1893,
365 Dienas turincio,
Preke
25 Ven.,
yra gaunamos
Reyländerio
Knugu-Druforijoj,
Tilzeje,
kaip ir prie wisu Kalendru
Pardawesa.